

NIEUWSBRIEF



Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo

mei 2022, jaargang 18, nr.1

Van het bestuur

Na de zachte winter zonder schaatsmogelijkheid op natuurijs, maar met toch nog wat sneeuw op een onverwacht moment is ook voor het NMP de lente begonnen. De corona-perikelen zijn nagenoeg verdwenen, maar we blijven alert. Een reden voor ons om nog geen grootschalige binnenactiviteiten te organiseren. Met de OpenDeur-presentatie wachten we tot na de zomer, als het verantwoord is.

Buitenactiviteiten voeren we wel uit. Zo hebben we het scholenproject 'Geschiedenisproject 'Ermelo 1940-1945: gebeurtenissen en geheimen' in de bossen bij Drie met maar liefst 8 scholen uitgevoerd.

In 2022 schenken we aandacht aan de biodiversiteit. Zie pagina 3 van deze nieuwsbrief. Een belangrijk issue voor Ermelo als je door het buitengebied fietst en het landschap in ogenschouw neemt. Maar ook in de bebouwde kom, waar wel erg veel versteende 'tuinen' te zien zijn. De Ermelose actie 'Steenbreker', tegel eruit en plantje erin is nog 'keindodig'. We hopen dat de bezoekers van het Huis en Tuin Event op 14 mei jl. inspiratie hebben opgedaan om een steenbreker te worden. Op onze website vindt u meer informatie over de biodiversiteit.

Op 2 en 3 september willen we weer samen met de KNNV, de imkers van de bijenstal 'onder de pannen' en de plaatselijke afdeling van het 'klompenpad' weer een Fête de la nature in de natuurorganisatie. Naast informatie over 'wilde' planten in tuinen zullen er ook diverse muziekkuitvoeringen en andere activiteiten in de natuur De Zandkamp zijn. Op moment van schrijven staan veel planten in de natuur op uitkomen. Sommige vroegbloeiers waren al een voedselbron voor de insecten. Helaas hebben we in de natuur ook te maken met zinloos vandalisme. De houten kabouters en kabouterdakpannen die de tocht (met opdrachten) voor de kleuters aangeven worden teruggevonden in de vijver of zijn stukgetrapt. Ook de trap over de wal moet deels vervangen worden als gevolg van een combinatie van vandalisme en vergankelijkheid. Helaas wordt er door pas weer ingezaaide delen gefietst of het wordt gebruikt als hondenuitlaatplek.

De archeologische werkgroep van de Oudheidkundige Vereniging is bezig met het verwijderen van veel vuilbomen op het urnenveld. Het archeologisch monument dreigt te verdwijnen onder de boompjes. Een aantal boompjes is herplant op de wallen in de natuur. We gaan uitzoeken of het mogelijk is om, als bij gemeentelijk landschapsbeheer boompjes of struiken verwijderd worden, deze door burgers opgehaald kunnen worden om elders weer te planten.

Samen met de Oudheidkundige Vereniging hebben we een QR-code wandeling door het centrum van ons dorp gemaakt. In het kader van Ermelo 50 jaar zelfstandig is het mogelijk om op diverse plekken te zien wat daar is veranderd in die 50 jaar. U kunt de wandelbrochure halen bij de VVV en bij de receptie van het gemeentehuis.

We wensen u een groene zomer toe!

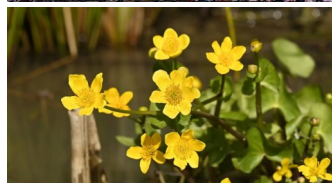
De OpenDeur van het NMP gaat hopelijk na de zomer weer echt open.

Buitenactiviteiten zijn er al wel weer, zie onze website.

In de natuur De Zandkamp

wordt volop gewerkt.

Belangstelling om aan de slag te gaan? Bel 0341 - 554126 of mail naar info@nmpermelo.nl



De balans

Het teveel aan broeikasgassen brengt ons klimaatverandering, met als gevolg: hogere temperaturen, bosbranden, zeespiegelstijging, verlies aan biodiversiteit enzovoort.

Eén van die broeikasgassen is CO₂, bekend van wat uit de schoorsteen komt bij o.a. energiecentrales, chemische industrie en afvalverbranders.

Gelukkig kan men CO₂ ook recycleren door het af te vangen en ondergronds op te slaan. Dan kan CO₂ ook nuttig zijn. Het wordt dan van een gas omgezet naar een mineraal en verwerkt in o.a. cement, hetgeen uiteindelijk beton versterkt. Ook kan het omgezet worden in chemicaliën en verwerkt worden in de kunststofindustrie, b.v. voor het maken van plastic flessen of nieuwe schoenen.

Het wordt ook benut bij het maken van brandstoffen zoals benzine, methanol, kerosine en anderen. Tenslotte wordt het gebruikt in de voedselindustrie zoals in kassen. Hoe meer CO₂ in de lucht, hoe beter de groei van de gewassen.

Toch kunnen we niet alle CO₂ in de atmosfeer afvangen. Wanneer er te weinig CO₂ in de lucht zit gaan we dat niet overleven, dan daalt de temperatuur op aarde naar - 18 graden Celsius (Energy Education c.a.).

De opdracht waar de mensheid nu voor staat is een juiste balans te vinden om de aarde voor mens, dier en plant leefbaar te houden.

Steun het NMP

door Sjoerd Venema

Verkeerd composteren is schadelijk voor het milieu. Maar goed composteren helpt juist. Gelukkig is het niet moeilijk. Ik composteer zelf nog niet zo heel lang. Hier een paar dingen die mij opvielen toen ik er aan begon.

Menselijke humus

Composteren is in essentie een rottingsproces waarin de natuur zelf organisch materiaal recyclet. Dit organisch materiaal bestaat uit groente, fruit-, en tuinafval, en wordt grotendeels afgebroken tot compost. Ten onrechte wordt vaak gedacht dat het eindproduct van composteren humus is.

Humus is dood en (deels) afgebroken organisch materiaal, met name van plantaardige oorsprong, dat in de natuur geproduceerd wordt.

Er zijn een aantal soorten humus, gebaseerd op o.a. de mate van nog af te breken aanwezig materiaal, de chemische samenstelling en het milieu waarin zich het gevormd heeft.

Humus wordt dus in de natuur geproduceerd, en compost in de achtertuin. De samenstelling kan uiteindelijk vergelijkbaar zijn, en je zou kunnen zeggen dat compost dus eigenlijk een door mensen geproduceerde humus is.



Niet zomaar alles in de compost

De GFT die door de gemeente wordt opgehaald wordt onder veel warmere 'industriële' omstandigheden verwerkt. Doordat het omzettingsproces heter is worden ziektekiemen en onkruid hierbij vernietigd. Het is daarom beter om **geen onkruid, zieke planten, of de kattenbakvulling in de eigen compost** te gooien. Deze kunnen wel gewoon in de groene GFT bak.

Composteerbaar plastic

Er wordt de laatste jaren geadverteerd met volledig afbreekbaar plastic (PLA, polymelkzuur, maiszetmeel). Hierbij wordt geclaimd dat de natuur het plastic volledig afbreekt. Onder andere een plantenpottenproducent en een supermarktketen claimden dit. Een kunststoftechnoloog diende een klacht in bij de Reclame Code Commissie, en kreeg gelijk.

Laat zogenaamd composteerbaar plastic dus niet achter in de natuur of op de composthoop! Zelfs de hete GFT verwerking heeft er moeite mee, dus helaas moet dit 'bioplastic' gewoon in de grijze klike.



Maar waarom?

Het is leuk om met de compost bezig te zijn, iets te zien ontstaan wat je zelf produceert, en het kost ook weinig tijd en moeite. Een belangrijke reden voor mij is ook het mooie eindproduct.

Enkele weken geleden heb ik voor het eerst de best grote hoeveelheid compost uitgestrooid over onze tuin. Het is mooi om te zien dat de grond er een stuk donkerder en gezonder van wordt. Onze planten lijken ons in ieder geval ook erg dankbaar te zijn.

Aan de slag!

Wil je thuis ook aan de slag met composteren, neem dan contact op met de NMP werkgroep composteren. Tegen een kleine vergoeding stellen zij een Biocom compostbak, - een aangepaste klike - voor je beschikbaar (op=op), en geven hier uitleg bij.

Otto Volgenant
0341-557424
o.volgenant@lijbrandt.nl

Sjoerd Venema
06-24516599
srg.venema@gmail.com



In het jaar 2022 gaan we aan de slag met **biodiversiteit**. Dat is een vrij nieuwe term en het wordt nu vaak gebruikt in plaats van natuurbehoud. Biodiversiteit is echter meer dan natuurbehoud, want de focus ligt nu op de samenhang. Wij richten in ons project ons op de verscheidenheid van planten (en dieren). Gelet op de een gangbare definitie van biodiversiteit:

Biodiversiteit staat voor biologische diversiteit en omvat de totale verscheidenheid van alle levende planten en dieren op aarde.

Biodiversiteit betreft zowel de variatie in soorten, als ook de erfelijke variatie binnen soorten en de variatie aan levensgemeenschappen of ecosystemen.

In Nederland leven ongeveer: 27.000 soorten dieren, waarvan 19.480 soorten insecten; 3.900 plantensoorten en 10.300 schimmelsoorten.

Toen in 2016/17 rapporten over de massale bijenafname verschenen en op tv Zembla daar veel aandacht aan besteedde werd Nederland wakker geschud. Bijen zijn onmisbare schakels in onze voedselvoorziening (want het zijn bestuivers). Pesticiden werden als oorzaak van de afname aangewezen. Veel gemeenten gingen over naar bijvriendelijk bermbeheer, stimulering bloemrijke akkerranden, actie steenbreek e.d. Natuurorganisaties deelden zakjes met zaden van 'bijvriendelijke' planten uit. Maar Nederland zou Nederland niet zijn als er geen tegengeluiden kwamen. De onderzoeken zouden te weinig rekening houden met regen. De regen zou de pesticiden wegspoelen. Welk effect dat heeft op het milieu werd dan weer niet vermeld. En zoals vaak is het na een paar jaar geen hot item meer en zijn veel wilde plantenrandjes weer gewoon gras. Vaak mede door slecht beheer, verkeerde maaiwijze en de blijvende stikstofdepositie.

Gelukkig worden er van hogerhand steeds meer wetten en regels opgesteld om de biodiversiteit te vergroten. Op de website van de Rijksoverheid staat daar veel informatie over.

Ook in Ermelo heeft biodiversiteit de aandacht met gemeentelijke uitleg van activiteiten en pogingen om de burger bewust te maken en over te halen om zelf iets aan duurzaamheid en biodiversiteit te doen. De actie steenbreek is daar een goed voorbeeld van. Tegels eruit en planten erin. Ook het maaibeheer wordt uitgelegd. In de gemeentelijke groenvisie is aandacht voor biodiversiteit vastgelegd. In Ermelo zijn op meerdere plaatsen wegbermen ingezaaid met zaden van inheemse wilde planten.

Wat gaan wij in 2022 doen?

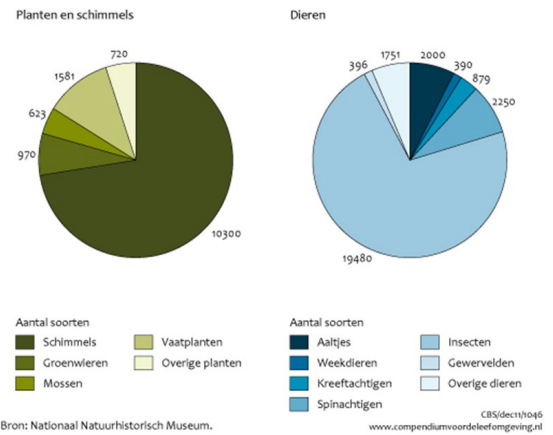
Op zeven plekken gaan we in de periode mei – november viermaal een gebied bekijken. In het gebied bekijken we steeds op hetzelfde plekje een stukje van 1 meter bij 1 meter en tellen we hoeveel soorten planten er staan. De vierkante meter fotograferen we van bovenaf. Ook de omgeving wordt in beeld vastgelegd. Dit steeds in dezelfde richting. Het is geen wetenschappelijk project, maar het doel is om meer inzicht te krijgen hoe een gebied zich door het jaar heen ontwikkelt. We gaan ervan uit dat de variëteit van de planten een indicatie is voor de gesteldheid van het bodemleven en de fauna boven de bodem. Op één plek, de Natuurtuin De Zandkamp nemen we ook de aanwezigheid van insecten en andere dieren mee. Hier komen vaker meerdere observerende mensen en daardoor is het effect van toevalstreffers kleiner.

De gebieden zijn:

- 1 Natuurtuin De Zandkamp
- 2 Project Groot Dasselaar
- 3 Berm Riebroeksepad
- 4 Berm fietspad langs de Randmeren (ter hoogte van Groot Horloo)
- 5 Leuvenumse Veld
- 6 Ermelosche Heide overgang heide bos
- 7 Groevenbeekse Heide zuid

We houden u op de hoogte!

Planten-, schimmel- en diersoorten in Nederland, 2010



Minder maaien, meer soorten planten en dieren

In 2017 stelde de gemeente Ermelo de groenvisie vast. Een belangrijk onderwerp in deze groenvisie is de biodiversiteit te stimuleren. Dit is het vergroten van het aantal verschillende dieren en planten in een gebied. Om de biodiversiteit in Ermelo uit te breiden, maaien we minder op verschillende plekken.



Word donateur van de Stichting NMP voor minimaal € 15,00 per jaar

We zijn weer aan het genieten in de natuurtuin. Ook wordt er al weer hard gewerkt. De zeer zachte winter heeft het kweekgras blijkbaar goed gedaan want dat groeit volop en overwoekert menig kiemplantje. Dus we verwijderen handenvol kweek. Op de wallen zijn we begonnen met de vershraling. Het kweek wordt daar gemaaid met een knipschijfmaaier. Het gemaaide gras is dan lang en wordt niet zoals bij een bosmaaier fijn geslagen. Hierdoor kan het gemaaide gras vrij makkelijk weggeharkt en afgevoerd worden. In de bosschage achter de grote vijver bloeide het speenkruid volop. Ook daslook, lelietjes van dalen en aronskelk blijken het goed te doen. We hebben deze twee jaar geleden geplant om de biodiversiteit aldaar te vergroten. Het lijkt te gaan lukken. In de vijver zwemt het waterhoentje met haar 4 jonkies. De eenden zijn blijkbaar nog niet zover. Het kikkerdril is tot vele dikkopjes uitgegroeid. Veel vogels laten zich tussen de bomen en struiken horen en soms zien. Winterkoning, heggemus, zwartkop, roodborst, tijtjaf, koolmees, pimpelmees. In de kleine vijver zijn de dotterbloemen en waterviolier goed aangeslagen. De koningsvaren ontluikt. De brem toont haar prachtige gele bloemen. De bijen en hommels zoemen door de tuin. Op zonnige momenten zijn de vlinders volop actief. Het oranjetipje is een vaste vroege voorjaarbezoeker van de natuurtuin. De lieveheersbeestjes zijn aan het paren geslagen. De larven van de lieveheersbeestjes zijn dol op bladluizen. Bladluizen waar wij, vrijwilligers, minder blij mee zijn. Veel planten in de tuin staan op 'knappen'. Enkele pioniers tonen hun bloemenpracht al. In de bloementuin heeft Barend van de Broek een wilgenberceau gemaakt. Ook heeft hij een voorbeeld van een minibos aangelegd. Dit is een initiatief van WWF, IVN en tuinbranche Nederland. Het pakket bevat 9 boompjes geschikt voor een tuintje van 3m². Bij aanschaf gaan er ook 3 bomen naar Atlantisch Regenwoud (Brazilië). Burgers van Ermelo kunnen hier zien hoe het minibos eruit ziet. Net als de natuurtuin een inspiratiebron kan zijn voor mensen die een natuurlijke, insectvriendelijke tuin willen met inheemse planten. Op de website onder de link Natuurtuin De Zandkamp zijn veel mooie foto's te zien die in de natuurtuin zijn gemaakt.




Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo

Contactgegevens:
 Gert Schuurman
 Zwaluwstraat 47
 3853 CB Ermelo
 Tel.: 0341 55 41 26
 Website:
 www.nmpermelo.nl
 E-mail: info@nmpermelo.nl
 Twitter: @nmpermelo
 IBAN: NL 76 RABO
 0397756402




Heeft u een Biocom die buiten gebruik is of wilt u graag een Biocom hebben?
 Voor nadere informatie en contact:
 info@nmpermelo.nl of
 telefoon (0341) 560682 of 557424

Werkgroep Thuiscomposteren
 troubleshooters voor composteren
 en makelaars cv (compostvaten).



Advies energiebesparing of zonnepanelen.
 Geheel vrijblijvend en niet gebonden:
Gecertificeerd Energie Coach
 Han Kattenwinkel
 Ruud de Jong
 Piet de Zwarte
 Aart Hoogendoorn
 Karla Grevelink info@nmpermelo.nl

Stap voor stap naar een betere wereld...

Weinig kilometers op de eettafel



Koop lokaal
 Beter voor het milieu
 Beter voor ons allemaal

OPROEP
 De Stichting zoekt vrijwilligers die willen meehelpen in de buitenlessen van onze projecten.
 Belangstelling? info@nmpermelo.nl of tel. (0341) 554126